

Stanovisko Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru „Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 531/2012, pokiaľ ide o pravidlá pre veľkoobchodné roamingové trhy“

[COM(2016) 399 final – 2016/185 (COD)]

(2017/C 034/27)

Spravodajca: **Raymond HENCKS**

Konzultácia	Európsky parlament, 04/07/2016 Európska rada, 07/07/2016
Právny základ	článok 114 Zmluvy o fungovaní Európskej únie [COM(2016) 399 final – 2016/185 (COD)]
Príslušná sekcia	sekcia pre dopravu, energetiku, infraštruktúru a informačnú spoločnosť
Prijaté v sekcii	06/10/2016
Prijaté v pléne	19/10/2016
Plenárne zasadnutie č.	520
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržali sa)	224/3/4

1. Závbery a odporúčania

1.1. EHSV sa vždy dôrazne zasadzoval za zrušenie všetkých osobitných poplatkov za mobilné roamingové komunikačné služby. Podporuje iniciatívy Komisie, ktorých cieľom je dosiahnuť *roaming* za *vnútroštátne* ceny od 15. júna 2017 a predtým odstrániť zlyhania veľkoobchodného roamingového trhu, ktoré môžu uvedený cieľ ohroziť.

1.2. Súčasne so zrušením poplatkov za roaming bude nutné prijať preventívne opatrenia, ktoré zabránia tomu, aby operátori kompenzovali pokles príjmov v dôsledku zrušenia poplatkov za roaming zvýšením vnútroštátnych sadzieb alebo inými nezákonnými opatreniami. Rovnako bude dôležité zabezpečiť, aby vnútroštátne ceny, najmä paušálne ponuky, boli transparentnejšie a aby regulačné orgány v spolupráci s organizáciami spotrebiteľov navrhli model štandardizovaných informácií o zložení cien.

1.3. EHSV sa domnieva, že maximálne priemerné veľkoobchodné poplatky, ktoré prevádzkovateľ navštívenej siete môže účtovať poskytovateľovi roamingu, navrhované Komisiou za poskytnutie volaní, SMS správ a dátových roamingových služieb, sú primerané a mali by ponechať dostatočný priestor pre zdravú konkurenciu medzi veľkoobchodnými poskytovateľmi roamingových mobilných služieb.

1.4. EHSV má však veľké výhrady v súvislosti s novou možnosťou, ktorú návrh skúmaného nariadenia ponúka prevádzkovateľom, aby si dohodli „*inovačné veľkoobchodné schémy cenovej politiky*“ mimo regulovaných cien (horných hraníc), ktoré by neboli priamo prepojené na skutočne spotrebované objemy. V prípade obchodných rokovanií založených na paušálnych úhradách, vopred dohodnutých záväzkoch alebo zmluvách na základe kapacity existuje riziko vytvárania kartelov a zneužívania dominantného postavenia zo strany veľkých prevádzkovateľov a tých, ktorí môžu využívať sieť s celoštátnym pokrytím na úkor malých prevádzkovateľov virtuálnych mobilných sietí, čo by mohlo iba posilniť existujúce oligopol a dvojstranné dohody o roamingu, ktoré Komisia považuje za zdroj súčasných zlyhaní trhu.

1.5. EHSV schvaľuje návrh skúmaného nariadenia, aby v prípade sporu medzi prevádzkovateľmi týkajúceho sa veľkoobchodných roamingových trhov platila pre národné regulačné orgány povinnosť vyžiadať si stanovisko BEREC, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú prijať, čo povedie k väčšej jednotnosti regulačných prístupov uplatňovaných na úrovni uvedených národných orgánov. EHSV navrhuje doplniť ustanovenia týkajúce sa sporov a vyzvať národné orgány, aby v prípade potreby odporučili zúčastneným stranám využiť najskôr možnosť vyriešenia sporu mimosúdnou cestou.

2. Úvod

2.1. Cieľ Únie vytvoriť z Európy prepojený kontinent vďaka najmodernejšej infraštruktúre a dostupným cenám pevných a bezdrôtových služieb narazil okrem iného na problém neprimeraných poplatkov za európske roamingové mobilné komunikačné služby, ktoré výrazne prevyšujú ceny účtované za rovnaké služby v domovskej krajine.

2.2. Keďže opakované výzvy Komisie od roku 2006, aby mobilní telefónni operátori znížili nadmerné poplatky za roamingové mobilné komunikácie boli bezúspešné, Únia začala v roku 2007 zavádzať maximálne poplatky (eurotarifa) pre veľkoobchodný a maloobchodný trh európskych hlasových služieb, potom pre SMS správy a napokon pre roamingové dátové služby v nádeji, že sa rozvinie zdravá hospodárska súťaž a používatelia už nebudú nútení platiť neprimerané poplatky.

2.3. Maximálne roamingové ceny za hlasové služby, odosielanie SMS správ a používanie dátových služieb vrátane MMS správ preto museli byť postupne znížené (pozri tabuľku uvedenú ďalej) vzhľadom na konečný cieľ dosiahnuť úplné zrušenie príplatkov za roaming a zosúladiť sadzby za európske komunikačné služby so sadzbami uplatňovanými na vnútroštátnej úrovni.

	Hovory EUR/min. bez DPH			SMS EUR/SMS bez DPH		Dáta EUR/kilobajt bez DPH	
	Veľkoob- chodná cena	Maloob- chodná cena za usku- točnený ho- vor	Maloob- chodná cena za prijatý ho- vor	Veľkoob- chodná cena	Maloob- chodná cena	Veľkoob- chodná cena	Maloobchodná cena
priemerná cena pred 1. 9. 2007		0,7692	0,417	—	—	—	—

Nariadenie (ES) č. 717/2007

max. cena 1. 9. 2007 – 31. 8. 2008	0,30	0,49	0,24	—	—	—	—
max. cena 1. 9. 2008 – 30. 6. 2009	0,28	0,46	0,22	—	—	—	—
max. cena 1. 7. 2009 – 30. 6. 2010	0,26	0,43	0,19	0,04	0,11	1,00	—

Nariadenie (ES) č. 544/2009

max. cena 1. 7. 2010 – 30. 6. 2011	0,22	0,39	0,15	0,04	0,11	0,80	—
max. cena 1. 7. 2011 – 30. 6. 2012	0,18	0,35	0,11	0,04	0,11	0,50	—
max. cena 1. 7. 2012 – 30. 6. 2013	0,14	0,29	0,08	0,03	0,09	0,25	0,70

Nariadenie (ES) č. 531/2012

max. cena 1. 7. 2013 – 30. 6. 2014	0,10	0,24	0,07	0,02	0,08	0,15	0,45
max. cena 1. 7. 2014 – 30. 6. 2015	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
max. cena 1. 7. 2015 – 30. 6. 2017	0,05	0,19	0,05	0,02	0,06	0,05	0,20
max. cena 1. 7. 2015 – 30. 6. 2022	0,05			0,02		0,05	

2.4. Žiadna mobilná sieť nepokrýva všetky členské štáty. Poskytovatelia roamingu musia preto nakupovať takéto veľkoobchodné služby od prevádzkovateľov pôsobiacich v navštívenej krajine alebo si s týmito prevádzkovateľmi vymieňať veľkoobchodné roamingové služby, aby mohli svojim domácim zákazníkom poskytovať služby mobilných komunikácií počas ich ciest v inom členskom štáte.

2.5. Stanovenie horných hraníc sadzieb v Únii sprevádzali štrukturálne opatrenia okrem iného pre veľkoobchodný roamingový trh⁽¹⁾. Prevádzkovatelia navštívených mobilných sietí musia preto:

- vyhovieť všetkým primeraným žiadostiam o prístup k roamingu a žiadosti o veľkoobchodný prístup k roamingu môžu zamietnuť len na základe objektívnych kritérií,
- zverejniť dostatočne podrobnú referenčnú ponuku s prihliadnutím na usmernenia Orgánu európskych regulátorov pre elektronické komunikácie (BEREC), ktorú postúpia podniku, ktorý žiada o veľkoobchodný prístup k roamingu,
- poskytnúť podniku, ktorý žiada o prístup, návrh zmluvy o takomto prístupe, a to najneskôr do jedného mesiaca od prvého doručenia žiadosti prevádzkovateľovi mobilnej siete. Veľkoobchodný prístup k roamingu sa udelí v primeranej lehote neprekračujúcej tri mesiace od uzavretia zmluvy,
- odpovedať do dvoch mesiacov na žiadosť prevádzkovateľa týkajúcu sa začatia obchodných rokovaní s cieľom zahrnúť aj komponenty, ktoré nie sú súčasťou referenčnej ponuky.

2.6. V nariadení (EÚ) č. 2015/2120 sa ustanovuje, že s účinnosťou od 15. júna 2017 a s výhradou primeraného využívania a kladného výsledku prieskumu riadneho fungovania trhu poskytovatelia roamingu nesmú roamingovým zákazníkom v žiadnom členskom štáte ukladať žiadny príplatok k domácej maloobchodnej cene za akékoľvek vytvorené alebo prijaté regulované roamingové volania, akékoľvek odoslané regulované roamingové SMS správy a akékoľvek použitie regulovaných dátových roamingových služieb vrátane MMS správ, ani žiadny všeobecný poplatok za použitie koncového zariadenia alebo služby v zahraničí.

2.7. Za osobitných a výnimočných okolností a s cieľom zabezpečiť udržateľnosť svojho domáceho modelu poplatkov, ak poskytovateľ roamingu nie je schopný pokryť svoje celkové skutočné a predpokladané náklady na poskytovanie regulovaných roamingových služieb, môže požiadať o povolenie účtovať príplatok. Uvedený príplatok sa uplatní len v rozsahu nevyhnutnom na náhradu nákladov na poskytovanie regulovaných maloobchodných roamingových služieb, pričom sa prihliada na platné maximálne veľkoobchodné poplatky.

2.8. Zo správy o preskúvaní veľkoobchodného roamingového trhu [COM(2016) 398] však vyplýva, že stanovené štrukturálne opatrenia sú nedostatočné, pokiaľ ide o vnútorný trh s roamingovými službami, na posilnenie hospodárskej súťaže a vytvorenie vnútorného trhu s mobilnými komunikačnými službami bez rozlišovania medzi vnútroštátnymi sadzbami a roamingovými sadzbami.

2.9. Táto analýza trhu ukázala, že vo fungovaní veľkoobchodných trhov naďalej dochádza k určitým zlyháním v dôsledku oligopolného charakteru v kombinácii s dvojstrannými dohodami o roamingu, nedostatkom náhradných produktov na veľkoobchodnej úrovni a cenami, ktoré sú podstatne vyššie než odhadované náklady, najmä pri dátových službách.

2.10. Vzhľadom na existujúcu vzájomnú súvislosť medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými trhmi a chýbajúcu dostatočnú maržu medzi veľkoobchodnými a maloobchodnými cenami sa cieľ „roaming za vnútroštátne ceny“ stáva neuskutočniteľným a štrukturálne neudržateľným, najmä pre malých prevádzkovateľov, prevádzkovateľov mobilných virtuálnych sietí a prevádzkovateľov s veľkým objemom odchádzajúcej roamingovej prevádzky.

2.11. Komisia preto musí navrhnúť nové regulačné opatrenie EÚ na veľkoobchodných roamingových trhoch.

⁽¹⁾ Nariadenie (EÚ) č. 531/2012 z 13. júna 2012 (článok 3), Ú. v. EÚ L 172, 30.6.2012, s. 10.

2.12. Podľa článku 6d nariadenia (EÚ) č. 2015/2120, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 531/2012, má Komisia do 15. decembra 2016 predložiť okrem iného vykonávací akt ustanovujúci podrobné pravidlá o uplatňovaní politiky „primeraného využívania“ prevádzkovateľmi v oblasti spotreby regulovaných maloobchodných roamingových služieb poskytovaných za platné domáce maloobchodné ceny. V súčasnosti je tento vykonávací akt pozastavený, pretože Komisia stiahla prvý návrh, ktorý sa ho týkal.

3. Obsah návrhu Komisie

3.1. V návrhu revízie nariadenia (EÚ) č. 531/2012 sa stanovuje:

- zníženie maximálneho priemerného veľkoobchodného poplatku za roaming na obdobie od 15. júna 2017 do 30. júna 2022,
  - za volanie: z 0,05 EUR za minútu na 0,04 EUR za minútu,
  - za SMS správu: z 0,02 EUR na 0,01 EUR,
  - za dátové služby: z 0,05 EUR za megabajt na 0,0085 EUR za megabajt,
- možnosť, aby sa obe zmluvné strany veľkoobchodnej roamingovej dohody výslovne dohodli, že počas určeného časového obdobia nebudú v rámci dohody uplatňovať maximálny veľkoobchodný poplatok stanovený v nariadení,
- v prípade sporu medzi prevádzkovateľmi navštívenej siete a inými prevádzkovateľmi týkajúceho sa veľkoobchodných roamingových služieb, povinnosť pre národné regulačné orgány vyžiadať si stanovisko BEREC, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú prijať,
- vypracovanie správy, ktorú Komisia každé dva roky od 15. júna 2017 predkladá Európskemu parlamentu a Rade, na základe údajov o vývoji konkurencieschopnosti na trhoch s roamingom v rámci Únie, ktoré zbiera BEREC.

4. Všeobecné pripomienky

4.1. Vo svojich predchádzajúcich stanoviskách EHSV vždy podporoval návrhy Komisie týkajúce sa hornej hranice roamingových poplatkov, pretože sa domnieva, že sú krokom správnym smerom, t. j. k strednodobému zrušeniu všetkých osobitných foriem príplatkov za mobilnú komunikáciu. Môže preto iba súhlasiť s novými návrhmi Komisie zameranými na odstránenie zlyhaní veľkoobchodného roamingového trhu, ktoré môžu ohroziť dosiahnutie „roamingu za vnútroštátne ceny“ od 15. júna 2017.

4.2. V súvislosti s „roamingom za vnútroštátne ceny“ EHSV poukazuje na to, že vždy varoval pred prípadnými kontraproduktívnymi účinkami a vyzval regulačné orgány, aby prijali preventívne opatrenia, ktoré zabránia tomu, aby operátori kompenzovali pokles príjmov v dôsledku zrušenia poplatkov za roaming zvýšením vnútroštátnych sadzieb alebo inými nezákonnými opatreniami na úkor spotrebiteľa, napríklad účtovaním pripojenia na sieť bez toho, aby došlo k spojeniu (aktivačný poplatok).

4.3. EHSV opakuje svoj návrh, aby regulačné orgány v spolupráci s organizáciami spotrebiteľov navrhli model štandardizovaných informácií o zložení cien tak, aby sa sprehľadnili sadzby, najmä pri paušálnych ponukách, aby spotrebiteľia tak skutočne mohli využívať „roaming za vnútroštátne ceny“ a overiť, že nedošlo k zvýšeniu vnútroštátnych sadzieb.

4.4. EHSV si je úplne vedomý toho, že maximálne veľkoobchodné horné hranice musia umožniť prevádzkovateľom pokryť náklady a súčasne im ponechať primerané ziskové rozpätie. Ako však uznáva Komisia⁽²⁾, posúdenie nákladov na poskytovanie veľkoobchodných roamingových služieb je komplexnou záležitosťou, ktorá zahŕňa veľké množstvo možností a predpokladov a je spojená s určitou mierou neistoty.

4.5. Vzhľadom na jednotlivé prvky, ktoré sú neoddeliteľnou súčasťou nákladov na poskytovanie veľkoobchodných roamingových služieb (sadzby za ukončenie volania v mobilnej sieti v krajine pôvodu a krajine určenia), ako aj ďalších nákladov, najmä neregulované tranzitné náklady, sa horné hranice, ktoré navrhuje Komisia, javia primerané a mali by ponechať dostatočné rozpätie pre zdravú hospodársku súťaž medzi poskytovateľmi veľkoobchodných roamingových služieb.

⁽²⁾ Správa o preskúmaní veľkoobchodného roamingového trhu (COM(2016) 398 final).

4.6. EHSV má veľké výhrady v súvislosti s novou možnosťou, ktorú návrh skúmaného nariadenia ponúka prevádzkovateľom, aby si dohodli „inovačné veľkoobchodné schémy cenovej politiky“ mimo regulovaných cien (horných hraníc), ktoré by neboli priamo prepojené na skutočne spotrebované objemy. V prípade obchodných rokovaní založených na paušálnych úhradách, vopred dohodnutých záväzkoch alebo zmluvách na základe kapacity existuje riziko vytvárania kartelov a zneužívania dominantného postavenia zo strany veľkých prevádzkovateľov a tých, ktorí môžu využívať sieť s celoštátnym pokrytím na úkor malých prevádzkovateľov virtuálnych mobilných sietí.

4.7. EHSV schvaľuje návrh, aby v prípade sporu medzi prevádzkovateľmi týkajúceho sa veľkoobchodných roamingových trhov, platila pre národné regulačné orgány povinnosť vyžiadať si stanovisko BEREC, pokiaľ ide o opatrenia, ktoré sa majú prijať, čo povedie k väčšej jednotnosti regulačných prístupov uplatňovaných na úrovni uvedených národných orgánov. EHSV navrhuje doplniť ustanovenia týkajúce sa sporov a vyzvať národné orgány, aby v prípade potreby odporučili zúčastneným stranám využiť najskôr možnosť vyriešenia sporu mimosúdnu cestou.

V Bruseli 19. októbra 2016

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS
